

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИБОРУ ДОЦІЛЬНОГО ВАРІАНТУ
СПОСОБУ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ПІД ЧАС ВИРОБЛЕННЯ ТА
ЗАТВЕРДЖЕННЯ ЗАМИСЛУ У ХОДІ ОПЕРАТИВНОГО ПЛАНУВАННЯ**
Шостак В.В

*Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського, м. Київ*

Підготовка операції (бою) включає проведення комплексу заходів, спрямованих на визначення замислу, формулювання рішення, підготовку планувальних документів.

За існуючими раніше “канонами” та сучасними поглядами на роботу командира і штабу в процесі вироблення та затвердження замислу операції (бойових дій) передбачається розгляд декількох варіантів способу її ведення (в залежності від прогнозованих дій противника, розподілу наявних сил і засобів по елементах оперативної побудови (бойового порядку) тощо) для обрання такого, який за певними критеріями (мінімізація своїх втрат, максимізація втрат противника, виконання бойового завдання за певний час тощо) відповідає меті операції (бойових дій).

Вибір найбільш доцільного варіанту способу ведення операції (бойових дій) є одним з основних заходів, що проводяться під час вироблення та затвердження замислу. Від того, наскільки замисел адекватний обстановці, що складається, залежатиме досягнення мети операції (бойових дій). На сьогодні цей процес залишається традиційним, хоча все частіше використовуються результати моделювання операції (бойових дій). При цьому основне навантаження лягає на інтелект командувача (командира).

Положення “Настанови з оперативної роботи органів військового управління ЗС України” вимагають у ході планування оцінювати варіанти способу ведення операції (бою) за критеріями життєздатності (реалістичності) такими як “придатність, здійсненність, прийнятність, відмінність, завершеність” та порівнювати варіанти способу ведення операції (бою) за показниками “цілеспрямованості, гнучкості, економії ресурсів, доступності, своєчасності”.

Як засвідчує досвід, під час здійснення планування на етапі вироблення замислу розгляд і особливо порівняння кількох варіантів способу ведення операції (бойових дій) носить дещо формальний характер. Для розроблення декількох варіантів дій військ, подальшого їх оцінювання необхідно виділяти достатньо часу. Із-за його дефіциту цей процес фактично виключається або ж тільки імітується.

Підводячи підсумок хочу зазначити, що від якості планування операції (бойових дій) залежить ступінь досягнення її мети. Тому проблемні питання, що стосуються планування операції (бойових дій) загалом та зокрема вибору доцільного варіанту способу її ведення необхідно вирішувати як можна швидше.